

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Akın GÜRLEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Cübbenin Altındaki Gerçek: Stajyer Avukatların Görünmeyen Mücadelesi

Hukuk fakültesinden mezun olup cübbe giymek, çoğu genç için adalet yolculuğunun başlangıcıdır. Ancak Türkiye'de bu yolculuk, daha ilk adımda ağır bir gerçekle yüzleşiyor: Stajyer avukatlık, çoğu zaman bir öğrenme süreci değil; güvencesizliğin, belirsizliğin ve değersizleştirilmenin adı haline gelmiş durumda.

Bugün binlerce stajyer avukat, "meslek öğreniyorsun" denilerek ücretsiz ya da sembolik ücretlerle çalıştırılıyor. Sigortasız, uzun saatler boyunca, yoğun iş yükü altında emek veriyorlar. Dosya hazırlıyor, dilekçe yazıyor, duruşma takip ediyor; ama çoğu zaman bu emeğin karşılığında ne maddi bir güvenceye ne de insanca çalışma koşullarına sahip olabiliyorlar.

Staj, teoriyi pratiğe dönüştürmesi gereken bir süreçtir.

Ama bizde staj, ucuz iş gücünün sistematik hale getirildiği bir alan haline gelmiştir.

Birçok stajyer, ailesinden destek almadan bu süreci sürdüremiyor. Büyükşehirlerde kira, ulaşım ve temel yaşam giderleri düşünüldüğünde; gelir olmadan geçirilen bu dönem, genç hukukçular için ciddi bir ekonomik çıkmaza dönüşüyor. Bu durum, mesleğe daha başlarken eşitsizliği derinleştiriyor. Çünkü yalnızca maddi imkânı olanlar bu süreci daha rahat atlatabiliyor.

Öte yandan, stajyerlerin eğitim boyutu da ciddi şekilde tartışmalıdır.

Standart bir eğitim programı yoktur. Denetim zayıftır.

Stajyerin gerçekten ne öğrendiği, nasıl yetiştirildiği çoğu zaman tamamen çalıştığı büroya bırakılmıştır. Bu da mesleki niteliği şansa ve iyi niyete terk eden bir yapı ortaya çıkarır.

Bir başka önemli sorun ise mesleki itibar ve psikolojik baskıdır.

Stajyer avukatlar çoğu zaman "çay getir-götür işleri yapan kişi" olarak görülmemekte, mesleki kimlikleri yok sayılmaktadır. Oysa onlar yarının savunmasını üstlenecek hukukçulardır. Daha yolun başında değersizleştirilen bir meslek anlayışının, gelecekte güçlü bir savunma üretmesi mümkün müdür?

Tüm bunlara ek olarak, sosyal güvence eksikliği de ciddi bir problemdir.

Sigortasız geçirilen aylar, genç hukukçuların geleceğinden çalınan yıllardır. Emeklilik hakkından, sağlık güvencesinden yoksun bırakılan stajyerler; sistemin görünmeyen mağdurları haline gelmiştir.

Kısacası;

Stajyer avukatlık bugün,

Eğitimden çok angarya,

Meslekten çok mücadele,

Hak aramaktan çok hayatta kalma çabasıdır.

Ve en acı gerçek şudur:

Adaleti savunacak olanlar, daha mesleğe başlamadan adaletsizlikle tanışmaktadır.

Bu Bağlamda;

- 1) Türkiye genelinde stajyer avukatların kaçta kaç ücret almadan veya sigortasız şekilde çalışmaktadır? Bu konuda Bakanlığınızın elinde güncel bir veri var mıdır?
- 2) Stajyer avukatlara asgari ücret ve zorunlu sigorta getirilmesine yönelik bir yasal düzenleme planlanmakta mıdır?
- 3) Staj sürecinin standartlaştırılması ve denetlenmesi için Ülke genelinde bağlayıcı bir eğitim ve uygulama programı oluşturulacak mıdır?
- 4) Stajyer avukatların ekonomik olarak ayakta kalabilmesi için burs, kira desteği veya teşvik programları neden hayata geçirilmemektedir?
- 5) Stajyerlerin iş gücü olarak kullanılmasını ve angarya işlere zorlanmasını önlemek adına hangi denetim mekanizmaları işletilmektedir?
- 6) Sosyal güvenceden yoksun geçirilen staj süresinin, meslek hayatı boyunca yaratacağı hak kayıplarını telafi etmek için bir düzenleme düşünülmekte midir?
- 7) Stajyer avukatların mesleki itibarını korumaya yönelik somut adımlarınız nelerdir?
- 8) Adalet sisteminin temel unsurlarından biri olacak genç hukukçuların, daha mesleğe başlamadan bu kadar ağır koşullarla karşı karşıya kalmasını nasıl açıklıyorsunuz?

Bu sorular yalnızca stajyer avukatların değil, geleceğin adalet sisteminin sorularıdır.

Çünkü adalet, onu savunacak olanların nasıl yetiştirildiğiyle doğrudan ilgilidir.